

Gazeta

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XVI nr. 771

vineri 9 octombrie 1964

8 pagini 25 bani

LA ZI • LA ZI • LA ZI

Pe adresa școlilor de la orașe și sate sosesc mereu noi și noi piese pentru laboratoare, aparate, hărți, mulaje etc. În acest an școlar, sfaturile populare raionale au contractat, în vederea aprovizionării școlilor, materiale didactice în valoare de peste 43 milioane lei. Dintre cele 648 de tipuri de produse contractate, 133 sînt noi. Se numără printre ele truse de chimie, aparate pentru determinarea înălțimii și a capacității calorice, mașini centrifuge electrice cu accesorii, mulaje din material plastic pentru studiul științelor naturale și agriculturii etc.

În acest an școlar vor fi puse la dispoziția școlilor noi diafilme cu ajutorul cărora profesorii își vor putea ilustra

lecțiile, le vor putea face mai interesante, mai atractive. „Chimia în agricultură“, „Istoricul numerației și al calculelor“, „Monumente istorice și culturale din diferite regiuni ale țării“, „Bucureștii ieri și azi“, „Viața și opera scriitorului Ion Slavici“ — iată numai câteva dintre diafilmele care vor îmbogăți în anul acesta zestrea școlilor.

În vederea educării estetice a elevilor, creatorii secției de diafilme din cadrul studioului cinematografie „Animafilm“ realizează producțiile „Din colecțiile de artă populară“ și „Elemente decorative în unele manuscrise vechi“. Nu au fost uitați nici preșcolarii. Pentru ei se lucrează la transpunerea în diafilm a unor basme și is-

torioare, precum și a mult îndrăgitelor „Amintiri din copilărie“ de Ion Creangă.

Cercul literar al elevilor de la școala medie din Belinț, raionul Lugoj, reprezintă un prețios ajutor pentru munca profesorilor de literatură. Problemele discutate în ședințele cercului, ca de pildă „Povestirea inspirată din trecutul istoric în secolele al XIX-lea și al XX-lea“, „Fabuliști români și universali“, „Romanul în literatura noastră“ etc. stimulează mult dragostea elevilor pentru studiul literaturii. În același timp, discutarea în cerc a lucrărilor originale ale elevilor cu înclinații literare dezvoltă aptitudinile creatoare ale acestora și spiritul lor critic.

Conținutul educativ al lecției

A sublinia că fiecare disciplină deține un bogat filon de resurse educative este sinonim cu a repeta unul dintre cele mai cunoscute adevăruri pedagogice. Nu ne propunem, deci, a-l demonstra aici încă o dată, ci vrem să ne referim la necesitatea de a valorifica din plin conținutul educativ al lecțiilor, de a ne organiza activitatea în clasă în așa fel încît cunoștințele transmise de la catedră să nu tindă doar la formarea culturii generale a elevilor, ci să fie și un mijloc prin care exercităm o puternică influență asupra conduitei lor, asupra modului lor de a gândi și a simți.

Pentru a explica natura acestei exigențe, să apelăm la un exemplu. Să zicem, la o lecție de istorie, disciplină prin excelență bogată în valențe educative. Vorbind, de pildă, la clasa a VIII-a despre lupta de eliberare de sub dominația otomană dusă de către Ștefan cel Mare, vom arăta că țelul principal al politicii lui Ștefan a fost scoaterea Moldovei din starea de țară tributară sultanului și păstrarea independenței ei, vom descrie lupta inegală și crâncenă de la Vaslui, încheiată cu biruința oastei lui Ștefan. Vom aminti, de asemenea, apriga luptă de la Râzboieni, unde în fața puhoiului dușman Ștefan a trebuit să se bizuie numai pe mica lui oștire de moldoveni, după cum vom aminti organizarea rezistenței eroice de sub zidurile Sucevei sau victoria împotriva polonilor, a cărei consecință indirectă este recunoașterea de către turci a suveranității Moldovei. Comunicînd toate aceste date istorice, le transmitem elevilor, în mod obligatoriu și cunoștințe despre vitejia, eroismul și spiritul de jertfă al poporului angajat în lupta pentru apărarea libertății sale, împotrivirea lui aprigă față de tendințele de asuprire și subjugare ale imperiului otoman. Prezentate însă într-un mod rece, indiferent, limitate doar la valoarea lor strict științifică, toate aceste cunoștințe vor avea, din punct de vedere educativ, un efect foarte palid. Ele vor putea fi înregistrate, memorate, reproduse cu prilejul verificării cunoștințelor. Dar ele nu vor avea o reală eficiență educativă decît dacă vor fi subordonate influenței organizate pe care o exercită educatorul asupra conștiinței elevilor, dacă se vor transforma în convingeri, dacă vor trezi în rîndurile celor pe care sîntem chemați să-i educăm sentimente puternice. Care sînt modalitățile menite să asigure realizarea

reață a conținutului educativ al lecțiilor? Rețete, este de la sine înțeles, nu se pot da. Putem fixa, însă, unele jaloane menite să ne orienteze în diversitatea de situații pe care le prilejuiește munca de predare. Unul dintre ele — printre cele mai importante de altfel — ține de particularitățile specifice fiecărei lecții în parte. Unele vor fi căile utilizate într-o lecție de matematică, de exemplu, și altele cele la care vom apela în cazul unei lecții de literatură română. Și mai mult chiar: într-o anumită direcție vom acționa asupra elevilor într-o lecție despre literatura anului 1848, în altă direcție într-o lecție despre literatura noastră de azi.

Lecția de istorie la care ne-am referit poate să devină, ca și altele, o puternică pirghie educativă atunci cînd profesorul îi înțelege sensurile și găsește căile adecvate pentru utilizarea lor. Convins fiind că o dată cu transmiterea cunoștințelor el are datoria să exercite și o influență morală asupra elevilor săi, acest profesor se va adresa concomitent minții și sufletelor acestora. Și astfel, alături de datele istorice vor fi puse larg în evidență aspectele afective. Fragmente din cronică lui Grigore Ureche, din „O samă de cuvinte“ a lui Neculce, din opera lui M. Sadoveanu etc. presărate cu pricepere de-a lungul lecției vor reuși să-i dea culoare și să facă sensibile afectivității elevilor elemente care altfel s-ar adresa numai intelectului lor.

Dar e de la sine înțeles că simpla folosire mecanică a unui material ajutător nu este suficientă. Minuirea lui, modul cum profesorul pune accentul pe unul sau altul din momentele lecției, gradarea lor în vederea obținerii unei anumite tensiuni emoționale sînt, de asemenea, factori indispensabili pentru a asigura eficiența preocupărilor educative.

Realizarea efectului educativ al cunoștințelor predate este condiționată de numeroase elemente. Printre acestea se situează la loc de frunte cunoașterea psihologiei elevilor, a particularităților clasei cu care lucrăm. Într-un fel vom proceda cu elevii din clasa a III-a și în alt fel cu elevii din clasa a XI-a. Dacă elevii clasei a III-a pot fi ușor impresionați doar de o lectură, de o

(continuare în pag. 8-a)

A început o nouă lecție...

În acest număr:

- Tinerii învățători și profesori — pag. 3.
 Vizitele în întreprinderi — pag. 4.
 Cu elevii pe ogoare — pag. 4—5.
 Concursul nostru literar — pag. 7.

IN CĂRȚI / CĂRȚI

Manualele de gramatică

Cu ocazia consfătuirilor raionale din toamna aceasta, numeroși profesori care predau gramatica limbii romine la clasele V—VIII au întrebat dacă în manualele școlare pentru acest obiect s-au făcut unele modificări în urma apariției ediției a II-a a Gramaticii Academiei. După cum s-a arătat și cu altă ocazie (în articolul „In legătură cu manualele de limba romină pentru clasele V—VII”, apărut în Gazeta învățământului, nr. 750 din 10 aprilie 1964) la data apariției noii ediții a Gramaticii limbii romine manualul de limba romină pentru clasa a VI-a era deja tipărit și broșat, gata pentru difuzare. Din cauza aceasta n-a fost posibilă nici o modificare. Manualele pentru clasele a V-a și a VII-a, care se găseau în faza corecturii în pagini, li s-au putut aduce unele îmbunătățiri. Datorită acestei situații, între manualele pentru clasa a VI-a și cele pentru clasele a V-a și a VII-a apar câteva nepotriviri pe care ne propunem să le semnalăm în continuare, subliniind în același timp că ar fi bine ca, atunci când se vor preda aceste capitole la clasa a VI-a, profesorii să consulte și manualul pentru clasa a VII-a, ghidându-se după el.

Dintre modificările făcute, semnalăm la clasa a V-a: definiția articolului, a complementului direct și a complementului indirect, iar la clasa a VII-a: definiția articolului în general și a celor patru feluri de articol (hotărît, nehotărît, posesiv și adjectival) ca și definiția pronomului reflexiv. Pentru ca manualul să fie conform Gramaticii Academiei, s-au scos paragrafele referitoare la numeralul nehotărît, care, deși cuprindeau cuvinte cu sens cantitativ, nu-și aveau locul în capitolul despre numeral, ci la pronumele și adjectivele pronominale nehotărîte (vezi Gramatica Academiei, ediția a II-a, vol. I, p. 181). De asemenea, atributele exprimate prin adjective pronominale (posesive, demonstrative, interogative etc.) au fost trecute de la atributul pronominal la cel adjectival, așa cum este de altfel, mai normal.

Intrucât Editura didactică și pedagogică se preocupă de pe acum de editarea manualelor pentru anul școlar 1965—1966, în noua ediție, în curs de tipărire, au putut fi introduse și alte modificări. Astfel, definiția morfologiei, căveia i s-au adus unele obiecții, a

fost formulată în felul următor: „Morfologia este partea gramaticii care cuprinde regulile privitoare la forma cuvintelor și la modificarea formei acestora”, renunțându-se la adosul „studiate pe părți de vorbire” (vezi Gramatica Academiei, ed. a II-a, vol. I, p. 11 și 55). S-a renunțat la criteriul lexical, respectându-se numai cel gramatical. Adjectivele, care erau împărțite în calificative și determinative, au fost grupate, așa cum indică noua ediție a Gramaticii limbii romine, în invariabile (ex. *asemenea, așa, gata, ditai, otova, sadea, eficace, atroce, perspicace, propice, bleu, maro, gri etc.*) și variabile — cu două terminații și cu o terminație.

În urma sugestiilor făcute de cadrele didactice, diateza a fost definită ca formă „pe care o ia verbul pentru a arăta raportul dintre acțiune și subiect”. Unele dificultăți au fost întimpinate la definirea diatezei reflexive, despre care Gramatica Academiei spune că „e mai puțin precizată și organizată decât celelalte diateze” (vol. I, p. 209), fără a da vreoa definiție. Precizările care se fac în continuare la acest capitol în Gramatica Academiei pot da naștere la multe comentarii. Pentru a se respecta totuși indicațiile date de acest for autorizat, verbele reflexive au fost împărțite în trei grupe mari: 1) reflexive propriu-zise (incluzându-se aici verbele însoțite de pronume reflexive care nu pot fi înlocuite cu un pronume personal sau cu un substantiv în același caz cu ele), 2) reflexive cu înțeles pasiv și 3) verbe active însoțite de pronume reflexive. Cum criteriile de grupare a acestor verbe în manualele pentru clasele a VI-a și a VII-a s-ar putea să ridice unele dificultăți, o experimentare la catedră este absolut necesară. În caz că soluția la care s-a ajuns va crea greutăți în practică, se va reveni probabil la criteriul unic al categorisirii acestor verbe, adică la prezența pe lângă ele a pronomului reflexiv.

Poate că nici noua definiție dată diatezei reflexive în ediția 1965 nu va fi scutită de unele critici, deoarece s-a abandonat criteriul folosit la diatezele activă și pasivă — raportul dintre acțiune și subiect — și, restringându-se sfera noțiunii de reflexiv, s-a dat acestei diateze următoarea definiție: „Diateza reflexivă arată că subiectul participă in-

tens la acțiune” (vezi și Gramatica Academiei, vol. I, p. 210). O discuție pe tema aceasta n-ar fi, credem, lipsită de interes. Ea ar duce la elucidarea unor probleme teoretice și ar contribui mult la îmbunătățirea manualelor de gramatică a limbii romine.

Deoarece o semnalare a tuturor modificărilor de detaliu ar lua prea mult spațiu, ne vom opri la o singură problemă. În ediția I a Gramaticii Academiei, deci și în manualele școlare, propozițiile erau grupate, după sensul și scopul lor, în: enunțative, optative, interogative, dubitative, imperative și exclamative (vol. I, p. 27 și urm.) fără a se avea în vedere faptul că optativele și dubitativele pot fi enunțative sau interogative și că atât enunțativele cât și interogativele sint exclamative și neexclamative. Sintetizându-se clasificarea făcută în Gramatica Academiei (vol. II, p. 17—43), propozițiile au fost grupate în manual, după scopul comunicării, în: enunțative (propriu-zise, optative și imperative) și interogative (propriu-zise și optative), fiecare din ele putând fi exclamativă și neexclamativă, în funcție de starea de afectivitate pe care o exprimă. S-a păstrat împărțirea în afirmative și negative, după formă, și în simple și dezvoltate, după alcătuirea lor, renunțându-se la gruparea după structură, în analizabile și neanalizabile, monomembre și bimembre, verbale și nominale, pentru a se evita supraincercarea elevilor cu o terminologie greoaie și fără utilitate practică.

Cele trei ediții apărute pînă acum ale manualelor pentru clasele a V-a și a VI-a și cele două ale manualului pentru clasa a VII-a au înregistrat, de la un an la altul, îmbunătățiri substanțiale, multe dintre ele datorându-se și sugestiilor utile primite de la profesorii care predau gramatica în școlile de 8 ani. Expunând aici pe scurt modificările făcute în ediția 1964 și pe cele care vor fi introduse în ediția 1965, am urmărit un scop dublu: să prevenim pe colegii de specialitate asupra unor probleme pe care le vor întimpina în predare în acest an școlar și să le solicităm totodată concursul în vederea eliminării anumitor lipsuri neobservate pînă acum sau a prevenirii eventualelor greșeli, atîta vreme cît mai este posibil acest lucru.

prof. ION POPESCU

E înscris
în regulament

Cite ședințe într-o lună ?

Trecuse prima săptămână de cursuri. Copiii, deprinși cu zburdălnicia din timpul verii, nu se acomodaseră încă pe deplin cu activitatea ritmică și ordonată la care îi obligă școala. „Mai sint întirzieri, chiar absențe nemotivate — își spunea, nemulțumit, directorul. Acasă, după cite m-au informat diriginții, copiii își prelungesc joaca în detrimentul pregătirii lecțiilor. Ce măsuri să luăm oare? N-ar fi bine să convocăm consiliul pedagogic într-o ședință în care să analizăm starea de fapt, să vedem ce părere au și cadrele didactice, ce soluții dau, cu ce propuneri vin — și pe urmă să hotărîm? Sigur — se entuziasmă directorul. Să convocăm o ședință de consiliu. Urgent!”

Peste cîteva zile, răsfoind cataloagele tuturor claselor, directorul constată cu nechez că, deși au trecut două săptămîni de la deschiderea cursurilor, profesorii au dat foarte, foarte puține note. „Ce așteaptă? — se supără el pe bună dreptate. Vor ca în ultimele săptămîni din trimestru să-i zăpăcească pe elevi cu ascultatul și cu extemporalele? Și apoi, uite: aici un plus, dincoace un minus, dincoace un punct alături de notă. Vai, vai, cite inovații de loc bine inspirate! Trebuie să le curmăm. Dar imediat.

Așa că, pe tabla din cancelarie, din nou un anunț cu litere groase: ședință, la ora 6, nouă ședință a consiliului pedagogic, în problema notării elevilor.

Și așa se face că în decurs de trei săptămîni consiliul pedagogic s-a adunat de 4—5 ori. Este drept, de fiecare dată s-au discutat probleme de muncă ce se cereau imediat soluționate: disciplina elevilor, notarea răspunsurilor, ținuta cadrelor didactice și încă altele. Și de fiecare dată s-au hotărît măsuri care au ajutat la îndreptarea lucrurilor în școală.

Doar un lucru a fost scăpat din vedere: ceea ce spune Regulamentul școlii de cultură generală în ce privește convocarea consiliului pedagogic. Conform acestuia, trebuie ca „în cursul unei luni să aibă loc o singură ședință de consiliu pedagogic sau de comisie metodică”. În cazuri excepționale — prevede regulamentul — directorul poate chema cadrele didactice în ședințe extraordinare. Anume, atunci cînd sint de prelucrat în școală dispoziții urgente primite de la foruri superioare, abateri grave de la disciplină etc.

Or, fenomenele întîlnite de director în cazul de față se manifestă de obicei la început de an școlar. Orice pedagog știe aceasta. De aceea, era firesc ca directorul să le pună în fața cadrelor didactice pe toate deodată, în prima ședință de consiliu din anul școlar. Acest lucru presupune însă, în mod firesc, o atenție pregătire a ședinței de consiliu, îi cere directorului să se gîndească la toate problemele etapei, să reflecteze la modul cum le va prezenta în fața învățătorilor și profesorilor, să stabilească măsuri precise asupra cărora să nu fie nevoit să revină ulterior.

Așadar, atenție atunci cînd hotărîm să convocăm o ședință a consiliului pedagogic. Abuzul de asemenea ședințe se face în detrimentul timpului liber al cadrelor didactice pe care ele trebuie să-și folosească pentru pregătirea lecțiilor viitoare pentru propria documentare în specialitate, ca și pentru atît de necesara odihnă și recreere.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Se aduce la cunoștința secțiilor de învățămînt ale sfațiilor populare regionale, raionale, orășenești, precum și cadrelor didactice din învățămîntul de cultură generală, că lucrările scrise de control (teze) se vor da, în anul școlar 1964—1965, conform indicațiilor cuprinse în articolele nr. 108 și 158 ale Regulamentului școlilor de cultură generală și nu după indicațiile din programele școlare difuzate în școli sau publicate în presă, deoarece

acestea au fost elaborate înainte de apariția regulamentului. Orele afectate în unele programe pentru lucrările scrise de control care, conform regulamentului, nu se mai dau, vor fi lăsate la dispoziția profesorului.

Se menționează că la limbile moderne, în clasa a VIII-a a școlilor generale de 8 ani, se va da teză în acest an școlar numai la limba rusă, limbă studiată de elevi din clasa a V-a.

BIBLIOGRAFIE

PEDAGOGIE
Salade D.: Pregătirea elevilor din clasele V—VIII pentru alegerea profesunii — Editura didactică și pedagogică.
MATEMATICĂ
Cerceș M.: Aplicații ale matematicii în practică — Editura didactică și pedagogică.
*** Probleme actuale de matematică. Conferințe ținute la cursurile de vară pentru profesorii de matematică—Săcele 1962 — Editura didactică și pedagogică.
ȘTIINȚA PE ÎNȚELESUL TUTUROR
Andreescu D.: Zborul spre lună — Editura științifică.
Giurcăneanu C., Mocanu C.: Pe urmele lui Marco Polo. — (Colecția „Mari descoperiri”), Editura științifică.
Matei H.: Tiparul — (Colecția „Mari descoperiri”), Editura științifică.
Roșu Al., Seitan Octavia: Prima călătorie în jurul lumii. — (Colecția „Mari descoperiri”), Editura științifică.
Tebeica Val.: Citi poli are Pămîntul. — (Colecția „Natura fără taine”), Editura științifică.

Vintilă I.: Bătălia de pe Styx. — (Colecția „Știința învinge”), Editura tineretului.
Dumitriu R.: De vorbă cu părinții — Editura medicală.
ALBUME
Zdercine B., Petrescu T., Bănăteanu: Arta Populară în R.P.R. — Editura Meridiane.
Corneliu Baba, Album — Editura Meridiane.
Bacău, Album — Editura Meridiane.
MUZICĂ
Comișel Emilia: Antologie folclorică din ținutul Pădurenilor Hunedoara. Ediția a II-a revizuită și adăugită — Editura muzicală.
*** Țara mea înfloritoare — culegere — Editura muzicală.
Paladi R.: Trenul Griviței. Cor a cappella. Versuri de L. Rădan — Editura muzicală.
SPORT
*** Două decenii de avînt sportiv — Editura U.C.F.S.
Florescu C., Dumitrescu V., Predescu A.: Despre metodică dezvoltării calităților fizice — Editura U.C.F.S.

să se aboneze la această publicație, astfel încît să aibă colecția începînd cu primul număr, precizăm că abonamentele pentru lunile octombrie, noiembrie, decembrie a.c. se primesc la oficiile poștale și de către difuzorii voluntari din școli pînă la data de 15 octombrie 1964.

TINERII INVĂȚĂTORI ȘI PROFESORI

Aproape 7500 de tineri absolvenți ai universităților, ai institutelor și școlilor pedagogice au pășit în acest an pragul școlilor din întreaga țară, începându-și activitatea ca învățători și profesori. Au pornit plini de încredere spre localitățile unde au fost repartizați, știind că vor primi un ajutor larg în rezolvarea problemelor care le stau în față — fie că e vorba de probleme ținând de condițiile lor de viață, fie că e vorba de probleme ale muncii la catedră. Iar acum toți trăiesc un moment emoționant, dorit de ani de zile: momentul celor dintâi pași în profesiunea aleasă.

Climatul pe care l-au întâlnit din prima zi, din primul moment al venirii lor în locul unde urmează să-și desfășoare activitatea constituie un factor de cea mai mare însemnătate pentru tinerii profesori și învățători. Nu rareori acest prim contact cu realitatea, cu condițiile specifice în care vor munci este determinant pentru întreaga desfășurare ulterioară a activității lor. Primirea caldă, prietenească, grija pentru rezolvarea unor probleme care pot fi aparent neînsemnate, dar care în ochii tinerului nou venit pot lua proporții, produc un simțământ de siguranță, creează o atmosferă destinsă, îl conving profund pe noul învățător sau profesor că muncii sale i se acordă întreaga considerație cuvenită, îndemnându-l să se concentreze cu toate forțele lui creatoare spre reușita primelor lecții, spre stabilirea trainică a primelor contacte cu elevii, cu activitatea didactică. Solicitudinea plină de tact în această direcție, sfatul tovarășesc, antrenarea de la început în viața colectivului pedagogic și în munca extrașcolară potrivit talentului și preferințelor exprimate vor întări în inima fiecărui tiner nou venit simțământul că a intrat, ca membru egal în drepturi, într-o familie unită și puternică.

Bucuria unor astfel de simțăminte o încearcă în aceste săptămâni ale începutului de an școlar majoritatea tinerilor învățători și profesori. Un raid organizat zilele trecute de redacția noastră în regiunea Ploiești a scos la iveală faptul că cei mai mulți dintre membrii noii promoții de pedagogi și-au început activitatea sub auspicii favorabile.

Primul popas l-am făcut, în raidul nostru, la secția de învățământ a regiunii Ploiești.

De la începutul discuției pe care am avut-o cu șeful secției, cu inspectorii, ne-am convins că pentru ei problemele legate de întimpinarea tinerilor învățători și profesori au constituit anul acesta o preocupare de seamă, căreia i-au acordat din vreme o atenție deosebită.

— Școlilor din regiunea noastră — ne-a spus tov. Ion Jinga, șeful secției — le-au fost repartizați în acest an școlar 432 de noi profesori; 246 sint absolvenți ai universității, iar 186 ai institutelor pedagogice de 3 ani. O forță importantă, care va putea contribui serios la dezvoltarea învățământului în regiunea noastră.

— Fără îndoială — am observat noi — v-ați gândit și la necesitatea de a crea condițiile pentru ca această forță să poată acționa cât mai larg.

— Așa și este — ne-a răspuns tov. Jinga. Și cu atât mai mult — a adăugat el — cu cât mulți dintre tinerii pedagogi sint veniți din alte regiuni, din sate sau orașe situate la zeci și sute de kilometri de comuna în care au fost repartizați și, deci, a fost nevoie să le asigurăm condiții bune de trai, de muncă, să-i facem să se simtă bine în regiunea noastră, să se lege de comuna, de

școala în care au venit. De aceea, de cum au sosit am căutat să-i înconjurăm cu maximum de solicitudine. În primul rînd ne-am preocupat să le asigurăm condiții materiale bune. Încă înainte de sosirea tinerilor cadre am arătat inspectorilor de la secțiile raionale și directorilor de școli ce măsuri trebuie să ia pentru ca de la început aceștia să aibă la dispoziție locuințe corespunzătoare, în apropierea școlilor. În același timp, cu sprijinul sfatului popular al regiunii și al consiliului agricol regional am obținut ca o serie de gospodării agricole colective și gospodării agricole de stat să asigure aprovizionarea noilor cadre didactice cu alimente și combustibil. Nu mai vorbim de primele de instalare, care au fost înmînate fiecărui absolvent de cum a sosit la post.

L-am întrebat de bună seamă pe lucrătorii secției de învățământ a regiunii Ploiești și cum s-au preocupat de sprijinirea noilor pedagogi din punct de vedere profesional.

— Prima noastră grijă în această direcție — ne-a spus șeful secției — a fost să studiem în amănunt situația din fiecare școală unde urmau să fie încadrați aceștia, așa încît fiecare din ei să poată lucra în specialitatea sa și să evităm eventualele cereri de transfer. O confir-

mare a faptului că problema aceasta a fost rezolvată mulțumitor este că pînă în momentul de față nu am primit sesizări în această direcție și nici nu am constatat, în deplasările noastre pe teren, vreo nemulțumire. S-a pus apoi problema de a-i ajuta pe acești tineri, care iau acum primul contact nemijlocit cu școala, cu munca la catedră, să biruie dificultățile pe care le generează în mod inerent lipsa de experiență. În legătură cu aceasta am dat indicații directorilor asupra modului cum trebuie ajutați noii pedagogi în întocmirea planurilor de muncă anuale și trimestriale, a planurilor de lecții. Comisiile metodice au primit sarcina de a le da îndrumări cât mai amănunțite asupra organizării lecțiilor, asupra procedurilor care trebuie folosite în predare, în verificarea cunoștințelor elevilor, în munca educativă etc. Am cerut, de asemenea, ca în fiecare școală să li se facă cunoscută tinerilor învățători și profesori experiența bună a pedagogilor fruntași, ca aceștia să-i invite pe noii lor colegi la lecțiile pe care le țin. Nădăjduim — a încheiat șeful secției — că toate acestea vor ajuta tinerilor învățători și profesori să pășească cu dreptul în frumoașa și nobila misiune pe care și-au ales-o.

trebuie să te ajutăm" — mi-au spus, prietenoși, oamenii.

De la gospodăria agricolă colectivă se aprovizionează Elena Georgescu și cu alimente. Bogată, toamna a umplut cu roade chioșcurile gospodăriei. Găsește acolo tot ce-i trebuie.

Tinăra profesoară a și început să se integreze în viața comunei. O cunosc și copiii, și tinerii, și vîrstnicii. Cu cei mici stă de vorbă la școală, iar pe părinții lor îi vizitează în calitate de dirigintă. Pe alții îi întâlnește la sfat, la sediul gospodăriei colective, iar cu cei de vîrstă ei o găsește vorbind aproape seară de seară la căminul cultural.

La despărțire am întrebat-o dacă și în anul școlar viitor o vom găsi tot aici.

— Firește — ne-a răspuns, parcă mirată, Elena Georgescu. Pînă atunci o să vedeți cum mă statornicesc aici. Atunci — ei, atunci o să fim o familie — sfîrșește ea zîmbind.

Asemenea gânduri nutrește și tinăra profesoară Alexandrina Drăghici, de la Școala generală de 8 ani din comuna Căldărești, raionul Buzău. Oferindu-i-se erant un post la o altă școală (era vorba chiar de o școală dintr-un oraș), ea a refuzat. Deși este abia la începutul activității sale, Alexandrina Drăghici s-a și legat de școală, de comuna unde a fost repartizată. Colectivul didactic, cetățenii comunei o înconjoară cu multă prietenie. I s-au creat

condiții bune de muncă și de trai și ea nu vrea să dezmințască încrederea celor care au primit-o cu atîta dragoste.

Și în raionul Rîmnîcul Sărat, unde ne-am continuat raidul, ca și în alte raioane ale regiunii Ploiești, celor mai mulți dintre noii învățători și profesori le-au fost asigurate condiții bune de trai. De o atenție și un sprijin deosebit din partea organelor locale și a colegilor de muncă s-a bucurat, de exemplu, tinăra profesoară de fizică și chimie Silvia Rădulescu, de la Școala medie din Beceni, raionul Buzău. Pentru a-i ușura cât mai mult condițiile de trai, i s-a creat posibilitatea de a lua masa, contra plată, la cantina școlii. În același fel a fost sprijinită și tinăra profesoară Elena Paraschiv, repartizată la Școala medie din comuna Pogoanele, din același raion.

Fapte mai puțin pozitive am înregistrat însă în raionul Mizil, unde secția raională de învățământ nu a acționat în strînsă legătură cu organele locale în vederea rezolvării problemelor materiale legate de instalarea tinerilor absolvenți în localitățile în care au fost repartizați, ceea ce desigur a influențat felul cum aceștia s-au putut concentra de la început asupra problemelor predării. După cite am fost informați ulterior, cazurile respective sint cunoscute de secția de învățământ a regiunii și s-au luat măsuri de remediere a situației.

Cu fiecare lecție, tinăra profesoară dobîndește tot mai multă experiență

Dar sprijinul pe care îl primesc tinerii învățători și profesori nu se rezumă la problemele materiale, ci se extinde și asupra muncii didactice.

Pentru profesorul de științe naturale Corneliu Bernea, proaspăt absolvent al Universității din Iași, începutul activității la catedră a coincis cu o dublă întîlnire cu copilăria și adolescența. În primul rînd o reîntîlnire cu școala la care el însuși a învățat — Școala din Timboești, raionul Rîmnîcul Sărat — cu vechii săi profesori, astăzi colegi de cancelarie și, în al doilea rînd, o reîntîlnire cu fostul său coleg de școală, George Birhală, care, terminînd cu trei ani în urmă Institutul pedagogic, a fost numit acum, datorită destoiniciei sale, director la Timboești.

Între cei doi foști și actuali colegi s-a stabilit încă de la început o colaborare strînsă și rodnică. Directorul, acum pedagog cu experiență, îl sprijină pe Corneliu Bernea în alcătuirea planurilor și în organizarea lecțiilor, în timp ce acesta îl ajută în acțiunea de îmbogățire a școlii cu material didactic — în completarea ierbarului și a colecției de plante, în realizarea unor planșe de anatomie etc.

De un sprijin metodic atent se bucură și tinăra absolventă a Școlii pedagogice din Buzău, Maria Iordan, repartizată și ea în acest an la Școala de 8 ani din Timboești. Comunistă Elena Filotti, învățătoare experimentată, și-a luat de la început angajamentul de a o ajuta în pregătirea lecțiilor. Zi după zi ea îi arată cum trebuie rezolvate problemele concrete ale muncii instructiv-educative și astfel Maria Iordan a reușit de la început să captiveze pe micii școlari care i-au fost încredințați, antrenîndu-i într-o participare activă la lecții.

— Colectivul de profesori și învățători ai școlii mi-a făcut o primire caldă, colegială — ne spune tinăra învățătoare. Începînd cu

ajutorul permanent al tovarășei Filotti și al tovarășului director și terminînd cu diferitele sugestii primite în cadrul discuțiilor din cancelarie, totul este menit să mă ajute în acest început al muncii mele. Pentru întregă această grijă le mulțumesc din suflet colegilor mei.

Un sprijin prețios din partea colectivelor pedagogice în cadrul cărora și-au început activitatea primesc și tinerele profesoare Florica Tănase, de la Școala de 8 ani din Valea Călugărească, raionul Ploiești, Victoria Mușat, de la Școala de 8 ani din Săpoca, raionul Buzău etc.

Am constatat însă, în cîteva școli, o tendință — izvorită din bune intenții, probabil — dar care influențează negativ asupra dezvoltării creatoare a personalității tinerilor învățători sau profesori: aceea de a-i „dădăci” excesiv. În locul unor simple îndrumări acestora li se dau spre a copia planuri de-a gata, sint îndemnați să reproducă întocmai lecțiile altor cadre didactice, iar analiza lecțiilor pe care le țin ei înșiși se rezumă la comentarea unor probleme de amănunt neesențiale.

Reversul acestei situații: în unele școli, absolvenții recent repartizați în învățămînt nu au primit aproape nici o îndrumare. Se pretextează de obicei că nu există în școală alt profesor calificat în specialitatea respectivă, care să poată face cu competență recomandările necesare. Evident, în acest caz ajutorul trebuie să vină din partea directorului școlii și a cadrelor cu experiență cea mai bogată la catedră, chiar dacă sint de altă specialitate. Foarte important este de asemenea ca în planurile de activitate ale cercurilor pedagogice raionale să fie prevăzute, chiar din această perioadă, acțiuni eficiente, în special schimburi de experiență, pentru sprijinirea activității didactice a tinerelor cadre.

Raidul întreprins recent de redacția noastră a evidențiat, în primul rînd, entuziasmul dovedit de majoritatea tinerilor absolvenți pentru munca pedagogică și faptul că în general organele de învățămînt, directorii de școli, cadrele didactice cu experiență se străduiesc să le mențină mereu viu acest entuziasm, ajutîndu-i să-și rezolve cit mai ușor și mai grabnic problemele vieții materiale și să poată munci cit mai bine pentru instruirea și educarea elevilor.

În unele din localitățile vizitate ne-a fost semnalat, din păcate, faptul că pînă la data efectuării raidului nostru unii tineri absolvenți nu se prezentaseră încă la posturile unde au fost repartizați. Colegii lor, care s-au bucurat mult la știrea că li vor primi în școli, îi așteaptă încă, înainte de a-i caracteriza aspru, așa cum merită o asemenea atitudine...

În majoritatea cazurilor, însă, tinerii pedagogi și-au început activitatea pășind cu hotărîre în munca din școală. Pe acest temei sintem convinși că bilanțul primului lor an de activitate didactică va fi plin de succese și satisfacții.

LEGĂTURĂ STRÎNSĂ CU PRODUCȚIA

VIZITELE ÎN ÎNȚEPRINDERI

În curînd, școlile medii din orașe, în care se desfășoară studiul mașinilor cu aplicații practice, precum și cele care au experimentat sistemul instruirii practice o zi pe săptămînă vor începe să organizeze vizite în producție. Așa cum este stabilit în planul de învățămînt pentru școala medie, aceste vizite au loc trimestrial, câte 3 zile a 5 ore pe zi, de preferință o zi pe lună, cu fiecare clasă a IX-a și a X-a (anual 9 zile a 5 ore pe zi = 45 de ore).

Vizitele în producție dau elevilor posibilitatea să facă o legătură directă între teoria pe care o studiază în școală și producția socialistă, să-și lărgească și să aprofundeze cunoștințele lor științifice și practice, să înțeleagă mai bine însemnătatea acestora pentru producție.

Observarea diferitelor aspecte ale muncii în fabrică și uzină dezvoltă interesul elevilor pentru un anumit fel de muncă, îi ajută să se orienteze mai bine în alegerea viitoare profesioni. În același timp vizitele în producție au o mare valoare educativă, dînd elevilor prilejul să cunoască nemijlocit însușirea cu care luptă colectivele de muncitori și tehnicieni pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de producție, atitudinea lor față de muncă, spiritul lor de disciplină, hotărîrea cu care ei muncesc pentru înflorirea continuă a patriei noastre. Astfel de exemple contribuie din plin la educarea elevilor în spiritul răspunderii față de obligațiile lor școlare, le dezvoltă înalte trăsături morale care caracterizează pe oamenii societății socialiste.

Vizitele în producție se organizează în strînsă legătură cu obiectele de cultură tehnică predate în școală (studiul mașinilor, tehnologia unei specialități). Ele se stabilesc la începutul fiecărui trimestru, la propunerea profesorului de tehnologie, de către conducerea școlii, de comun acord cu conducerea întreprinderii în care se vor desfășura, cu aprobarea secției de învățămînt raionale (orășenești). Datele la care vor avea loc se prevăd în planul de muncă al școlii, astfel încît profesorii să țină seama de ele în planificarea materiei, știut fiind că în zilele respective cursurile clasei cu care se organizează vizitele sînt suspendate.

Tematica fiecărei vizite va fi întocmită de profesorul de tehnologie — care îi va consulta în acest scop și pe profesorii de fizică, de chimie și de matematică — și va fi aprobată de conducerea școlii. Vizitele pot fi organizate înaintea predării unei teme, în timpul acesteia sau la încheierea studierii unei teme sau unui capitol.

Succesul vizitei depinde în mare măsură de minuțiozitatea cu care este pregătită. Este necesar astfel, în primul rînd, ca profesorul de tehnologie să lămurească scopul vizitei, determinat de conținutul unei teme din pro-

grama școlară. Deosebit de important este ca profesorul să se documenteze temeinic asupra obiectivelor ce vor fi urmărite. Deplasîndu-se la întreprinderea care urmează să fie vizitată, el va căuta s-o cunoască în ansamblu, stăruind în mod deosebit asupra secțiilor ce vor fi vizitate de elevi. Aici profesorul de tehnologie se va interesa de utilajele și materialele folosite, de caracteristicile acestora, de felul cum este organizată producția etc. Apoi se va opri asupra utilajelor, instalațiilor, proceselor tehnologice și obiectelor care îi vor servi pentru a pune în evidență anumite legi și fenomene studiate de elevi sau care urmează să fie predate, pentru a-i face să înțeleagă legătura dintre teorie și practică.

După această documentare, care se va realiza cu sprijinul inginerilor și tehnicienilor din întreprindere, profesorul va elabora planul concret al vizitei și va stabili metoda desfășurării ei. În planul vizitei se vor indica și problemele în jurul cărora se vor face observații și se vor organiza discuții. Este important de asemenea să se stabilească ordinea în care elevii vor trece prin secții și vor lua contact cu utilajele și procesele de producție, ca și ordinea în care li se vor prezenta problemele asupra cărora trebuie să-și îndrepte atenția.

Astfel, planul unei vizite în producție poate cuprinde: tema (din programă), scopul vizitei și locul unde se desfășoară aceasta, etapele activității din timpul ei, problemele de bază asupra cărora se va desfășura convorbirea cu elevii, procedeele și formele de preluare ulterioară a materialului cules etc. Se pot menționa în plan și procedeele activității cu elevii în timpul vizitei: dacă vor face observații și vor lucra în comun, pe grupe sau individual, ce probleme vor fi observate în comun sau individual etc.

Înainte de fiecare vizită se va organiza în școală sau în întreprindere o scurtă convorbire cu elevii, pentru ca și ei să-și cunoască scopul, să știe care sînt obiectivele ei și cum se va desfășura activitatea în întreprindere. Totodată li se vor reaminti cunoștințele de care au nevoie pentru înțelegerea problemelor tehnice și tehnologice. Li se vor indica temele în legătură cu care urmează să facă observații și să strîngă material. În încheierea convorbirii se vor da indicații cu privire la respectarea normelor de tehnică a securității muncii atît în timpul deplasării, cît și în întreprindere.

În decursul vizitei profesorul de tehnologie, ajutat de ingineri și tehnicieni și de celelalte cadre din școală va explica, pe baza cunoștințelor dobîndite de elevi la lecții, părțile constructive și principiile de funcționare a mașinilor, agregatelor și instalațiilor, precum și procesele tehnologice care au loc în secția care se vizitează. La prezentarea utilajelor se vor avea în vedere trăsăturile generale caracteristice, care se întîlnesc la marea majoritate a mașinilor-unelte (motor, transmisie, mecanismul de lucru, comanda etc.). Este bine să li se pună elevilor și întrebări, cu scopul de a stabili în ce măsură reușesc ei să facă legătura între cunoștințele teoretice și cele practice, să pună în evidență anumite fenomene, să-și sistematizeze observațiile proprii, să sesizeze ceea ce este esențial etc.

Pe baza explicațiilor și observațiilor făcute, elevii își vor nota în carnetele lor caracteristicile diferitelor utilaje, succesiunea principalelor procese tehnologice de executare a produselor, scheme, grafice de producție etc.

După terminarea fiecărei vizite este necesar să se sistematizeze și să se fixeze cunoștințele dobîndite de elevi, să se stabilească legătura cu cunoștințele lor anterioare, să se verifice îndeplinirea sarcinilor date, să se tragă

unele concluzii cu privire la desfășurarea vizitei și să se facă aprecieri asupra comportării elevilor. Sistematizarea și fixarea cunoștințelor pot avea loc și în timpul desfășurării vizitei, atunci cînd se realizează unul din obiectivele urmărite. În cadrul convorbirii de încheiere trebuie să se dea elevilor posibilitatea de a face un larg schimb de păreri și impresii în legătură cu cele văzute și constatate în întreprindere.

Materialul adunat, observațiile făcute de elevi vor fi folosite de profesori în predarea lecțiilor, precum și în elaborarea unor probleme cu conținut tehnic, de producție.

Conducerile școlilor și cadrele didactice sînt chemate să acorde toată atenția pregătirii și desfășurării vizitelor în producție, pentru ca acestea să contribuie la îmbogățirea și consolidarea cunoștințelor elevilor, la familiarizarea lor cu viața din fabrici și uzine, la întărirea legăturii dintre învățămînt și munca productivă, la educarea comunistă a elevilor.

TEODOR MUCICĂ
șef de serviciu
în Ministerul Învățămîntului

Elevi vizitînd uzinele „Electroputere” din Craiova

CU ELEVII PE OGOARE

În această perioadă, elevii școlilor de 8 ani și medii de la sate participă la practica agricolă continuă — formă activă de instruire prin muncă, menită să îmbine strîns studiul agriculturii cu producția agricolă, să-i familiarizeze cu organizarea acesteia și să dea activității lor o orientare social utilă.

Alături de părinții lor, elevii lucrează cu însușirea în aceste

zile de toamnă pe ogoarele patriei noastre, contribuind la recoltarea și depozitarea produselor agricole. La pregătirea și înșămînțarea cerealelor păioase și la stringerea și conservarea hranei animalelor domestice. Luînd parte la aceste lucrări, contribuind activ la realizarea producției agricole, elevii își sporesc interesul pentru munca în agricultură, dragostea pentru gospodăria din satul sau comuna lor. O mîrturie vie a acestui fapt o constituie voia bună cu care te întîmpină ei pe ogoare, hărnicia cu care lucrează.

Majoritatea școlilor de 8 ani și medii de la sate au acordat în acest an o deosebită atenție problemelor de organizare a practicii agricole, stabilind cu grijă tematica acesteia în funcție de cerințele programelor școlare și asigurînd o legătură strînsă cu conducerile unităților agricole. De exemplu, conducerea Școlii de 8 ani din comuna Mogoșoaia, ca și profesorii de specialitate de la această școală, folosind experiența acumulată în anii precedenți, s-au ocupat din timp de asigurarea celor mai bune condiții de desfășurare a practicii agricole.

Cunoscînd bine modul cum este organizată gospodăria agricolă colectivă din localitate, ca și preocupările ei de producție din acest sezon, școala a reușit să alcătuiască un program de lucru potrivit vîrstei elevilor și nivelului lor de cunoștințe și deprinderi.

De comun acord cu conducerea gospodăriei colective, în programul general de practică s-au prevăzut temele de lucru pe zile și clase, lucrările pe care le execută în cadrul fiecărei teme brigăzile și echipele de elevi, datele și sectorul unde se execută, uneltele, mașinile și materialele necesare, metoda didactică folosită, cine răspunde de bunul mers al muncii din partea școlii și din partea gospodăriei. Programul de lucru prevede în același timp rotația elevilor la diferite activități agricole.

Temele alese țin, în general, seama de particularitățile de vîrstă ale elevilor, cerîndu-le un efort pe măsura puterilor lor. Astfel pentru elevii clasei a V-a s-au prevăzut lucrări de studiere a proprietăților solului, lucrări care să scoată în evidență importanța microorganismelor din sol,

răspîndirea lor, structura și viața plantelor, lucrări de apreciere a calității lucrărilor solului pentru culturile de toamnă, pregătirea patului germinativ, condiționarea și tratarea semințelor, lucrări practice de înșămînțări etc. Elevii clasei a VI-a efectuează lucrări practice pentru cercetarea morfologiei și fiziologiei semințelor, rădăcinilor și altor părți ale plantelor horticoale. O atenție deosebită s-a acordat recunoașterii de către acești elevi a solurilor de legume, fructe și struguri după aspectul, culoarea și gustul lor, precum și lucrărilor practice de recoltare, sortare, ambalare și păstrare a produselor horticoale. La rîndul lor, elevii clasei a VII-a participă la lucrări de conservare a furajelor care le dau posibilitatea să cunoască bazele biologice ale alimentației raționale a animalelor, ca și la lucrări de recoltare a porumbului boabe.

Merită să fie subliniată inițiativa cadrelor didactice de a asigura un conținut variat lucrărilor de recoltare a porumbului. De pildă, în timp ce unele grupe efectuează lucrări de recoltare direct din lan, altele se ocupă de

transportul și depozitarea porumbului. În ziua următoare, grupele se rotesc între ele. Cea de a doua lucrare din cadrul temei „Recoltarea porumbului” se schimbă zilnic, înlăturîndu-se astfel monotonia și asigurîndu-se îmbogățirea permanentă a cunoștințelor.

De fiecare dată cînd încep o nouă lucrare elevii primesc explicații în legătură cu importanța culturii respective și li se arată fazele lucrării de executat, prezentîndu-li-se în același timp o demonstrație practică. Pentru a se verifica dacă ei au înțeles procesul tehnic de lucru, se cere celorva elevi să repete demonstrația făcută. În acest fel se înlătură executarea mecanică a lucrărilor, se asigură înțelegerea de către elevi a conținutului muncii depuse și a necesității executării ei corecte, se realizează o corelație strînsă între cunoștințele teoretice și activitatea practică.

O bună organizare a practicii agricole s-a asigurat și la Școala medie din Buftea, raionul Răcari. Aici practica se desfășoară pe tarlalele gospodăriei agricole de stat din comună. Accentul principal s-a pus pe lucrările de recoltare a porumbului. Totuși,

LEGĂTURĂ STRÎNSĂ CU PRODUCȚIA

PREGĂTIREA VIITORILOR PROFESORI

În scopul de a asigura un nivel cât mai înalt pregătirii practice a viitorilor profesori de diferite specialități, Institutul pedagogic de 3 ani din Brașov a promovat în ultimul timp o metodă deosebit de eficientă: schimbul de experiență în acest domeniu cu alte instituții de învățământ superior.

Rezultate deosebite au fost obținute în cadrul schimbului de experiență între catedra de științe agricole a Institutului din Brașov și catedra corespunzătoare a Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu” din București. Principalele obiective ale acestui schimb de experiență s-au referit la sarcinile predării științelor agricole ca disciplină de învățământ și la modernizarea învățământului agricol în raport cu realizările și perspectivele de dezvoltare a științelor agricole.

La Institutul agronomic din București, instituție fruntașă în pregătirea cadrelor tehnice pentru agricultura noastră socialistă, sînt organizate, după cum se știe, o seamă de valoroase cercetări științifice conduse de cadre didactice de cea mai înaltă calificare, precum și experimente și studii în diferite domenii. Cunoșcînd, cu prilejul schimbului de experiență, realizările obținute pe această linie, cadrele didactice și studenții Institutului pedagogic de 3 ani din Brașov s-au familiarizat cu unele din cele mai noi cuceriri în domeniul științelor agricole. În același timp, pe baza schimbului de experiență cu Institutul agronomic din București catedra de științe agricole a Institutului pedagogic din Brașov și-a putut îmbunătăți în mod substanțial metodele de îndrumare și control al activității studenților și formele de desfășurare a activității de cercetare științifică.

șurare a activității de cercetare științifică. Au fost stabilite legături mai strînse cu școlile de cultură generală de la sate și cu unitățile agricole socialiste, multe din acestea fiind folosite ca baze de practică și ca sectoare de cercetare științifică. Schimbul de experiență a dat posibilitatea să se releve mai pregnant particularitățile predării diferitelor cunoștințe agricole în strînsă legătură cu experiența din producție și paralel cu însușirea unor noțiuni de economie concretă.

În același timp, cadrele didactice ale Institutului pedagogic din Brașov și-au însușit din experiența Institutului agronomic, o serie de metode privind realizarea unor materiale demonstrative cu înaltă valoare didactică atât pentru predarea cunoștințelor de specialitate cit și în cadrul lucrărilor practice de laborator. De asemenea, Institutul agronomic din București a pus la dispoziția Institutului din Brașov o serie de filme cu caracter științific care i-au dat posibilitatea să extindă folosirea cinematografului în procesul de învățământ.

Apreciind deopotrivă însemnătatea schimbului de experiență realizat, colectivele celor două catedre de specialitate au căzut de acord asupra continuării lui, precum și asupra generalizării unor metode importante analizate cu prilejul diferitelor acțiuni comune realizate pînă în prezent. Astfel, s-a stabilit eficiența îndrumării și conducerii directe de către profesorul șef de catedră a temelor de cercetare științifică urmărite de cadrele didactice tinere, utilizarea fișelor de cercetare, specializarea personalului ajutător în vederea realizării materialelor didactice și a efectuării diferitelor experiențe individuale și frontale etc.

Cele două colective de catedră au luat hotărîrea ca, pentru familiarizarea viitorilor profesori cu probleme specifice producției agricole și a viitorilor agronomi, cu o serie de cunoștințe didactico-pedagogice, să se treacă la elaborarea unor teme comune de cercetare științifică.

lector univ. ILIE GAVRILA
Institutul pedagogic de 3 ani — Brașov

nu lipsesc nici alte lucrări, cum ar fi, de exemplu, recoltarea strugurilor, vizite la diferite sectoare ale G.A.S., excursiile în împrejurimi etc. Profesorii de specialitate îi îndrumază cu grijă pe elevi să se orienteze în condițiile existente, să-și aplice în mod independent cunoștințele în funcție de situația concretă de pe teren, să facă observații, să urmărească modul în care respectarea regulilor agrotehnice contribuie la realizarea unei recolte bogate.

Nu același lucru se poate spune însă, din păcate, despre felul în care s-a organizat practica agricolă la Școala de 8 ani din comuna Buftea. Pe lângă faptul că s-a mulțumit cu o planificare superficială, lipsită de precizie, colectivul didactic de la această școală n-a luat măsuri ca elevii să execute lucrări variate, diferite, care să permită aplicarea cunoștințelor teoretice. De exemplu, pentru toți elevii claselor V, VI și VII s-au prevăzut, în toată perioada de practică, doar trei teme principale de lucrări, iar din cele 12 zile cît durează practica 4 zile s-au rezervat pentru lucrări pe lotul școlar

cu toate clasele, deși suprafața acestuia nu depășește 1 ha. Lasă mult de dorit, de asemenea și organizarea elevilor la locurile de muncă: în loc ca aceștia să fie organizați pe brigăzi și echipe, sînt grupați pe clase și pe bănci. Surprinde în același timp faptul că la începutul lucrărilor practice noi elevii nu primesc nici un fel de indicații. Profesorul care conduce munca lor ar trebui să știe însă că el nu are rolul de supraveghetor, ci este chemat în primul rînd să imprime un caracter instructiv-educativ acestei forme de instruire a elevilor prin muncă.

O corectă organizare a practicii agricole a elevilor în această perioadă trebuie să se sprijine pe îmbinarea armonioasă a învățământului cu munca, pe baza unui plan de activitate bine gîndit și pe inițiativa creatoare a cadrelor didactice care răspund de buna desfășurare a muncii elevilor.

ing. M. VLĂDUȚ
inspector principal în Direcția pedagogică din Ministerul Învățămîntului

CĂUTÎND BOGĂȚIILE SUBSOLULUI

În cadrul instruirii practice în producție efectuate în acest an, elevii Școlii de geologie din cadrul Grupului școlar minier din Baia Mare au avut un larg prilej de a aprofunda pe teren cele mai însemnate cunoștințe însușite la disciplinele de specialitate, de a se familiariza cu metodele folosite în lucrările de geologie specifice sectorului minier.

Repartizați la exploatrările din cadrul Trustului minier din Baia Mare, elevii geologi au executat sub îndrumarea profesorilor și a personalului de specialitate o

gamă amplă de lucrări corespunzătoare gradului lor de pregătire. Astfel, cei care sînt acum în anul II au participat la lucrări mai simple, cum ar fi, de pildă, luarea probelor chimice prin brazde, cartarea brazdelor de unde s-au luat probele, prelucrarea și sfertuirea probelor etc. Cei din ultimul an de studii au efectuat lucrări mai complexe — cartarea fronturilor de lucru, cartarea filoanelor, studiul paragenetic al mineralelor, calculul rezervelor de substanțe minerale utile etc.

Pentru a stimula interesul elevilor față de activitatea pe teren școala i-a antrenat în perioada de practică și la executarea unor lucrări independente cu teme adecvate cerințelor producției. Astfel, viitorii geologi au fost îndrumați să studieze răspîndirea, paragenza și geneza mineralelor și rocilor din zăcămintul exploatrării unde s-a desfășurat practica, pentru ca apoi să centralizeze datele și să alcătuiască o lucrare colectivă referitoare la întreg bazinul minier Baia Mare. De asemenea, țînînd seama de faptul că în ca-

drul Trustului minier Baia Mare se folosește tot mai mult studiul microscopic al mineralelor și rocilor în vederea evaluării rezervelor de substanțe minerale utile, școala a îndrumat o serie de elevi spre lucrări de studiere microscopică a mineralelor. Sub îndrumarea specialiștilor, aceștia sînt inițiați în tainele complexe ale studierii eșantioanelor și secțiunilor subțiri la microscopul calcografic și polarizant.

Organizînd practica în așa fel încît elevii să-și poată însuși procedeele moderne folosite în lucrările de specialitate, Școala tehnică de geologie a asigurat condiții pentru obținerea unor rezultate frumoase în munca viitorilor tehnicieni geologi. Astfel, elevii care au efectuat practica la mina Săsar au executat valoroase cartări de detaliu în subteran și au adus o contribuție importantă la pregătirea probelor chimice pentru analize. Rezultate pozitive au obținut în producție și elevii repartizați la exploatrările miniere Herja, Suior, Ilba.

prof. SEVER PAȘCA
Grupul școlar minier Baia Mare

La culesul porumbului

Pentru înlăturarea greutăților în învățarea scrierii și citirii

Încă din primele luni de lucru cu elevii clasei I, învățătorii observă, de obicei, că unii din aceștia întâmpină dificultăți mai mari în însușirea scris-cititului, nefiind din această pricină capabili să țină pasul cu colegii lor.

Dacă încercăm să analizăm natura acestor dificultăți constatăm, în esență, că elevii respectivi nu pot lega decît greu și labil, deci nesigur, variatele sunete ale limbii — fonemele, cum sînt denumite acestea în terminologia lingvistică — cu literele scrise de mină sau de tipar, adică cu grafemele corespunzătoare. Din această cauză ei confundă foarte des, la citit și scris, literele care li se predau succesiv. Mai tîrziu decît colegii lor și cu multe dificultăți, ajung să stabilească legăturile dintre foneme și grafeme și reușesc, atunci cînd sînt puși în situația de a citi, să literizeze cuvintele din abecedar. Totuși, nu sînt capabili să lege în forma lui uzuală cuvîntul ale cărui foneme le-au literizat. Ei persistă să repete de pildă, „miări”, nepunînd pronunța de-a dreptul „măr”. De asemenea, întâmpină mari dificultăți cînd li se cere să desprindă din cuvintele auzite sau spuse de ei înșiși diferitele foneme din care sînt alcătuite, căci auzul lor fonematic, slab dezvoltat, nu le permite să perceapă limpede din întregul cuvîntului fonemele sale. Din această cauză nu sînt capabili să scrie cuvintele care li se dictează sau pe care vor ei înșiși să le aștearnă pe hîrtie. În schimb, pot copia un text fără să facă prea multe greșeli.

Dacă elevii de care am vorbit nu sînt prea grav atinși de astfel de tulburări (cazurile grave sînt, din fericire, rare) ei reușesc, cu trecerea timpului, să scrie și după dictare, iar mai tîrziu și compuneri, continuînd să facă însă și atunci o mulțime de greșeli. Cele mai frecvente sînt confuziile între sunetele asemănătoare, ca de pildă între **m** și **n**, între **d** și **t**, **v** și **f**, **g** și **c** etc. Caracteristic pentru aceste confuzii este faptul că nu sînt permanente, ci întâmplătoare. La unii elevi ele sînt mai dese, la alții mai rare, iar gama confuziilor variază de la un copil la altul.

Pe lingă confuzia între sunetele asemănătoare, întîlnim — mai puțin frecvent, dar tot întîmplător — omisiunea unor litere. Așa, de exemplu, una dintre vocalele unui diftong sau

trifong este elidată, elevul scriînd **forte** sau **arte** în loc de **foarte**. Alteori e trecută cu vederea una dintre consoanele unei combinații de consoane, elevul punînd pe hîrtie, de exemplu, **capa** în loc de **capra**, sau se elimină dintr-un cuvînt una sau mai multe vocale sau semivocale, ca în exemplul **smntînă** în loc de

Sfatul logopedului

smintînă. Tot în cadrul erorilor pe care le discutăm intră și metatezele, adică inversarea locului unei litere dintr-un cuvînt — **perie** în loc de **perie**, de exemplu — ca și confuzia între cuvinte asemănătoare și contopirea a două sau mai multe cuvinte. Aceste erori sînt însă mai rare.

La citire, elevii de care vorbim pronunță stacato cuvintele, după ce le-au literizat sau silabisit, necuprinzîndu-le în sintagmele firești ale textului respectiv și înlocuind deseori un cuvînt prin altul asemănător ca formă sau sens. Erori de acest fel întîlnim mai des la cuvintele monosilabice și la particule. Alături de ele mai constatăm și inversiunea totală a literelor unor cuvinte mici. De pildă, elevul citește el în loc de **le**, **la** în loc al sau **nu** în loc de **un**. Se constată și confuzii între literele asemănătoare ca formă, mai ales între literele de tipar **b** și **d** sau **b** și **p**. De asemenea, elevii omit deseori cite un cuvînt sau rînd, ceea ce le face și mai dificilă înțelegerea sensului propozițiilor parcurse.

Din cauza dificultăților pe care le au la descifrarea textului, elevii de care ne ocupăm citețesc cu o mare întîrziere în comparație cu colegii lor, nu prind sensul celor citite decît greu, trunchiat și deformat. Ei capătă din această cauză o aversiune pentru citire și camuflează incapacitatea lor prin învățarea pe de rost a textului sau prin prinderea lui din auzite. Cum este și firesc, capacitatea lor redusă de a învăța prin citire îi dezavantajează enorm.

Deși cu trecerea vremii aceste dificultăți, denumite în literatura logopedică **disgrafie** și **dis-**

lexie, se mai atenuează, ele nu dispar de la sine de-a lungul anilor de școală. Se pare, chiar că repetarea îndelungată a erorilor descrie întîrzie într-o anumită măsură eliminarea lor. Disgrafia și dislexia sînt deseori însoțite de un vocabular sărac și confuz, de greșeli de ortografie, de expunerea rudimentară și infantilă, orală sau scrisă, a ideilor, de o disalie mai mult sau mai puțin gravă, care se poate face simțită și în scris, de o bilbilă care fie că a premers intrării în școală a elevului, fie că s-a instalat după școlarizarea lui, ca urmare a greutăților întâmpinate la scriere și mai ales la citire.

Toate acestea impun combaterea și corectarea greșelilor de disgrafie și dislexie de la observarea lor inițială în clasa I — și anume, din primele 3—4 luni de școală, cînd încep să se contureze vizibil. Sub îndrumarea și supravegherea unui logoped ele se pot elimina de obicei în aproximativ 6—8 săptămîni dacă cazul nu este prea grav și dacă învățătorul și părinții elevului colaborează multumitor. Orice aminare a activității de corectare îngreuiază și prelungește mult eliminarea erorilor, din cauza fixării acestora.

Corectarea se face prin sensibilizarea elevilor față de greșelile lor. Ei sînt exercitați sistematic să le vadă, să-și dea seama că le fac, în ce mod le fac și să le evite. Astfel, prin crearea unei inhibiții de diferențiere din ce în ce mai puternice, elevii ajung să se dezabare treptat de disgrafie și dislexie.

Unul dintre principalele obiective ale centrelor logopedice interșcolare este tocmai corectarea disgrafiei și dislexiei, pentru ca elevii care au astfel de dificultăți (de obicei numărul lor variază între 2—10 la sută) să le învingă și să poată învăța ca și colegii lor, ceea ce duce la micșorarea numărului repetențiilor și al elevilor cu mari dificultăți de comportament. În felul acesta, o importantă problemă instructiv-educativă își găsește soluția rațională.

prof. C. CALAVREZO
Centrul experimental logopedic
București

Concluzii

— Imi ții și astăzi locul la clasă! — își imbină a rugămintea fierbinte arcele sprincenelor. Vezi, la aritmetică au avut de învățat împărțirea, la citire bucata de la pagina 35. La muzică și la educație fizică faci și tu ceva cu ei, cum te-i pricepe.

— N-ai nici o grijă, mă descurc eu în gînd. O veni și el să-ți dea. Principalul este să

teva vorbe cu președintele comitetului de părinți, care s-a săturat așteptîndu-l. Ii cere scuze deoarece, fiind foarte ocupat, trebuie să fixeze altă dată pentru întîlnirea lor. Peste câteva clipe intră din nou în clasă.

— Ce să fac? — se justifică directorul în gînd. O veni și el săptămîna viitoare... Am atîtea treburi

și azi de la cursuri. Sînt sigură că nici nu se simte lipsa mea: doar tot ești tu în școală. Acum, dacă au sosit musafirii, este aici, acasă, atîta treabă, încît îmi este imposibil să mă smulg.

— Bine, bine — aprobă directorul cererea soției sale. Am să-ți țin eu locul. Adevărat, tot sînt eu în școală.

La post-niciunul

poți tu să termini treaba pînă ne sosesc musafirii...

— Tovarășul director este în școală? — se interesează președintele comitetului de părinți.

— Da, este, dar a intrat la ore. De abia a sunat.

— A intrat la ore? Bine, dar mi-a spus să fii aici la 9, ca să discutăm chestiuni importante legate de timpul liber al elevilor, de vizitele la domiciliu ale diriginților...

— Așa o fi, dar așteptați...

Cînd iese de la lecție, directorul schimbă în fugă ci-

pe care nu le-am putut pune la punct din cauza... Uite, aveam și două asistențe între orele 8—10; în pauza mare trebuia să-l chem pe elevul acela nedisciplinat dintr-a șaptea, să vadă ce are de gînd. Apoi trebuia să controlez cum sînt pregătite ședințele comisiilor metodice — la ora 11 cînd aveam „fereastră” unii din responsabilii acestor comisii. Acum le-am scăpat pe toate. Dar mîine le fac eu și pe astea. Si-gur!

Numai că mîine...

— Cred că nu e foarte mare nenorocire dacă lipsesc

și uite-așa: azi patru ore, mîine patru, peste o săptămîină alte patru. Directorul ține mereu locul soției lui la clasă, ori de cite ori ea „se simte prost” și nu poate veni la cursuri. Vorba lor — tot este el în școală!

În timpul acesta, însă elevii trec dintr-o mină în alta, iar firul influențelor instructiv-educative se frînge mereu. Și tot în timpul acesta rezolvarea sarcinilor muncii de conducere se amină de pe o zi pe alta — și cel mai adesea sarcinile sînt lăsate baltă.

Ca întotdeauna cînd unul „lucrează” pentru doi.

(După o scrisoare sosită din comuna Proboța, satul Pერიeni, raionul Iași).

PROPUNERI

Considerată ca una din principalele componente ale educației comuniste, educația estetică a elevilor preocupă din ce în ce mai mult colectivele didactice.

Un procedeu indicat pentru realizarea acestui obiectiv îl poate constitui, printre altele, organizarea în școli a unor expoziții de artă plastică în care să se prezinte lucrări ce pot fi înțelese de copii. Asemenea expoziții ar ajuta mult la conducerea elevilor de la etapa de inițiere spre etapa de înțelegere a operelor de artă. Ele ar putea fi organizate pe teme legate de programa de învățămînt, pentru care elevii manifestă interes. Îndrumați de profesori, elevii vor învăța să privească același tablou de repetate ori, sub unghiuri și în poziții diferite, să observe ceea ce îi este caracteristic, să-i înțeleagă valoarea artistică.

O altă acțiune de educare estetică a elevilor se poate realiza prin organizarea, în cadrul activității extrașcolare, a unor vizite la atelierele artiștilor plastici. Aceștia ar putea vorbi elevilor, cu astfel de prilejuri, despre ceea ce doresc să exprime în tablourile lor, despre modul cum își aleg temele din realitate și cum le concretizează în creația lor etc.

prof. ION BEMBEA
București

Formarea convingerilor patriotice în cadrul lecțiilor și al orelor de dirigenție este înlesnită de folosirea unor lecturi atractive, convingătoare. Foarte indicate sînt în această privință lucrările avînd ca temă frumusețile patriei, apărute în editura „Meridiane”,

lucrările despre istoria invențiilor și descoperirilor romînești etc.

Din păcate, lucrările cele mai interesante pe aceste teme se găsesc foarte greu (de exemplu, lucrarea „Focul vin” de Dinu Moroianu și I. M. Ștefan este epuizată). Socotesc potrivit ca pe viitor ele să fie tipărite în tiraje mai mari, iar cele apărute și epuizate să fie reeditate.

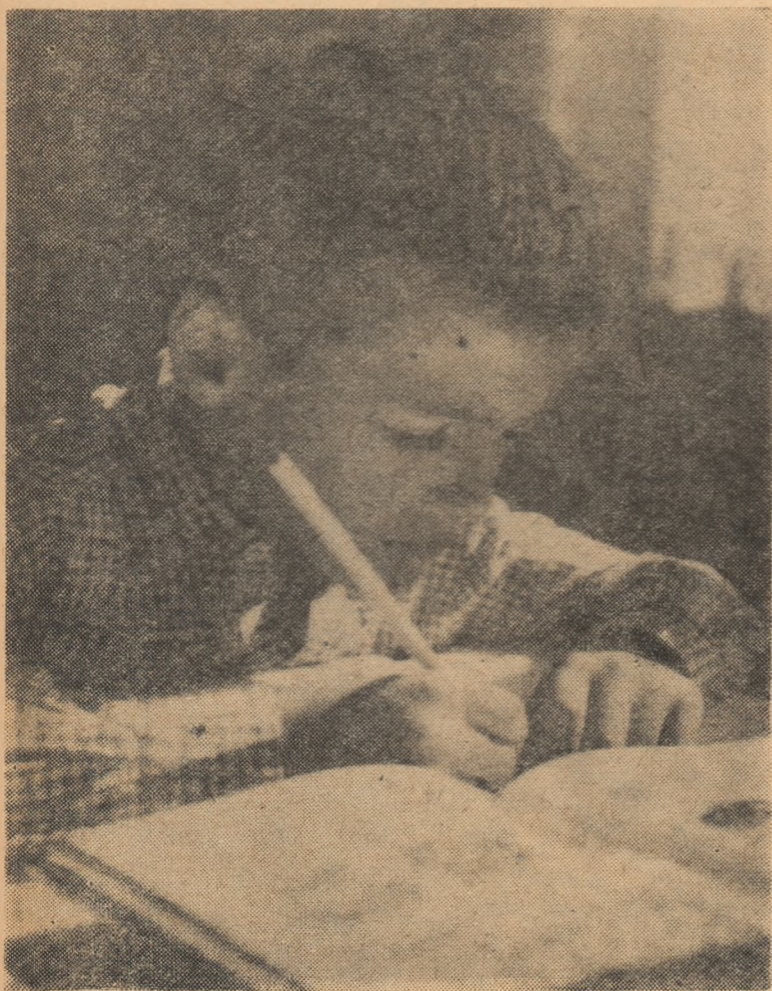
prof. FLORICA COJOCĂRAȘU
Lehliu

Îmbogățirea dotării școlilor cu material didactic — produs de I.M.D. sau confecționat cu mijloace locale — impune realizarea unor dulapuri, vitrine, stative etc., pentru păstrarea și prezentarea mulajelor, planșelor și machetelor.

După cite am aflat, direcția de specialitate din Ministerul Învățămîntului se preocupă de proiectarea și realizarea unor asemenea tipuri de mobilier. Am constatat de asemenea că numeroși profesori de științe naturale și, bănuiesc, mulți alți profesori care predau discipline realist-practice, au realizat singuri dulapuri și vitrine pentru păstrarea și prezentarea materialului didactic, unele deosebit de practice și cu aspect estetic.

Cred că ar fi bine ca, pe lingă studierea și valorificarea propunerilor în legătură cu proiectele de mobilier școlar realizate pe plan central, să se valorifice mai larg și unele soluții originale pe această linie ale cadrelor didactice din școli.

prof. ALEXANDRU IONESCU
Tămădău

Pregătind temele

CONCURSUL NOSTRU LITERAR

File de jurnal

„15 Septembrie 1932. Astăzi a început un nou an școlar. E al treilea de când nu am post. M-am prezentat de dimineață la minister. Până să ajung acolo am trecut pe lângă vreo trei-patru școli ale căror curți erau înfesate de elevi. De tot atâtea ori mi s-a strins inima. Cit așa fi vrut să fi fost și eu în mijlocul acestei larme cu glasuri subțirele!

La minister, îmbulzeală. Sosiseră, înaintea mea, mai mult de trei sute de colegi. Am aflat că reprezintă doar o mică parte din numărul celor fără slujbe. Numai dintre normalști sîntem, se spune, șapte mii de șomeri.

Mulți din cei veniți la minister au început să-mi fie cunoscuți. Unii — ca și mine — bat culoarele în speranța ocupării unui post. Un director de școală de la marginea țării ne spunea că nu poate deschide cursurile pentru că n-are local. L-au închis primarul și prefectul, pentru că directorul nu se înscrie în partidul lor. Alții au venit pentru probleme de salarizare. Un învățător mai în vîrstă ne spunea că n-a primit de șase luni nici un ban. „Dacă nici de data asta nu-mi dă post — mi-a mărturi-

sit un tînăr învățător pe care-l știu de anul trecut — îmi iau adio de la învățămînt. Mă fac conșopist“.

M-am gîndit la mine. Aș putea oare să-mi schimb profesia? Nu cred, prea mă simt atras de ea. Nădăjduesc totuși că voi fi încadrat.

Cînd mi-a sosit rîndul la audiență, directorul general — numai zîmbet — m-a invitat să iau loc într-un fotoliu de piele. Cu aceeași amabilitate însă mi-a comunicat că nu poate face nimic pentru mine: toate posturile sînt ocupate.

Am insistat, cerînd să mi se dea posibilitatea să muncesc în meseria pentru care m-am pregătît. Ca să-l conving pe directorul general, i-am spus și că am absolvit școala normală cu media 10. Am scos chiar diploma din buzunar, să i-o arăt.

— Felicitările mele! — a spus indiferent directorul. Apoi a devenit deodată ironic și grăbit:

— Te cred, tinere, te cred. Dar eu ce pot să fac? Nu sînt decît un biet pion în țara asta mare. Te rog să mă ierți. Mă cheamă ministrul sus.

Se pregătea să plece.

— Domnule director, am exclamat atunci încercînd o ultimă șansă. Spuneți-mi, ce să fac cu diploma asta?

— Pune-o în ramă și uită-te la ea! — a mai spus directorul înainte de a dispărea, lăsînd în urmă o adiere discretă de parfum franțuzesc.

Nici acum, cînd scriu, nu m-am liniștit încă, pînă într-atît m-a izbit cinismul răspunsului.

Am plecat cu sufletul împietrit. Am trecut din nou pe la gardurile citorva școli. Cînd am ajuns în dreptul uneia din ele, elevii tocmai ieșiseră în recreație. I-am privit din stradă îndelung, urmărindu-le jocul. Am uitat pentru o clipă de realitate...“

Însemnările de mai sus se află într-un jurnal pe care-l ține cu perseverență, de mai bine de trei decenii, un bărbat trecut de cincizeci de ani, acum director de școală medie. Din cînd în cînd, după ce-și trece în jurnal gîndurile, directorului i se întîmplă să răsfoiască și paginile scrișe de demult, care îi readuc în minte un trecut îndepărtat și trist, vremurile grele ale începutului activității lui de dascăl. Așa a făcut și în seara aceasta. Imaginile, deși învăluite în ceața timpului, se păstrau încă răscoltoare și vii. Cînd ajunse la ultimele cuvinte, simți o apăsare în piept. Întoarse cîteva sute de pagini — și citi mai departe:

— V-ați gîndit și la asta?

— Nu trebuie să vă mire. E o lună și jumătate de cînd știu că ați fost repartizat la școala noastră.

Momentul cel mai impresionant pentru tînărul profesor cred că a fost azi, cînd l-am prezentat elevilor clasei a V-a. A salutat clasa cu un imperceptibil tremur în voce. Îmi dădeam seama că face eforturi ca să-și învingă emoția. Dar n-a mai putut să și-o ascundă atunci cînd o elevă a venit repede din ultima bancă cu un buchet mare de gladiole albe și i l-a înmînat spunîndu-i:

— Bine ați venit, tovarășe profesor! Elevii clasei a V-a vă urează mult succes în munca dumneavoastră și vă asigură că se vor strădui să fie frunțași la învățătură și disciplină.

Surpriza a fost și pentru mine. Nu știam de această inițiativă a elevilor. Profesorul — cu tot singele năvălit în obraji — a luat buchetul, pușin stingherit, dar se vedea că trăia momente de mare intensitate sufletească.

— Vă mulțumesc din inimă, dragi copii, le-a răspuns. Vă făgăduiesc că nu mă voi da în lături de la nici un efort pentru a vă învăța lucruri noi și minunate...

Am ieșit încetîșor din clasă. L-am lăsat să-și facă ora. Prima lui oră din viața de profesor“.

Directorul închise jurnalul. De data aceasta respira liber, ușor. Și mult timp după aceea îi flutură un zîmbet pe fața încadrată de templele cărunte.

prof. CORNELIU GRIGORIU
Focșani

La răspîntie

Stau la răspîntie, pe marginea șanțului, și mă uit pe drum. Spre podul de peste Răstoacă, ori spre apus, către inima satului. Mă uit lung, îndepărtat, pînă mi se împăienjenesc privirile. Și gîndurile îmi joacă, sprintar, înaintea lor...

Înapoi, pe ulița noastră, nu-mi vine să mai privesc. Mi-au rămas ca un ecou, prin urechi, chemările băieților care plecau spre fundul uliței, la scîldat. Nu mă atrag acum nici bălăcelile din riu, nici ascunzîșurile tainice ale zăvoiuului...

Pînă ieri, la serbare, mă luam cu învățatul, cu școala. Am adus acasă și o cunună de flori. Mama a pus-o în cui în odaia mare. Alături de celelalte, din anii trecuți. Acuma e vacanță și nu știu cum mă tot bate un gînd: încotro s-o apuc după ce termin școala?

M-aș tot duce în lume... Dar vezi că nu știu pe ce drum să pornesc. Aș lua-o către pod, spre gară. Și de-acolo cu trenul, la oraș, să dau examen la o școală medie. Așa mă sfătuia și tovarășa dirigintă. I-a spus și mamei. Mama a ascultat-o, cu ăla mic în brațe, la poartă, și n-a zis da, nici ba. Doar m-a-ntrebat:

— Tu ce zici, băiețică?

Tot „băiețică“ îmi spunea. Și parcă mi-era rușine de tovarășa dirigintă.

Am dat din umeri:

— Știu și eu?!

Aș apuca și spre apus, spre celălalt capăt al satului, unde e stațiunea de mașini și tractoare. Acolo lucrează tovarășul Drăgulin. E tractorist... Aș vrea să fiu și eu tractorist. M-a luat cu el, pe tractor, de vreo două ori. De-a lungul satului. Cine mai era ca mine?!

Ei, dar aș vrea să cunosc și eu lumea. Să văd cum e prin alte părți. Și să mai învăț. Să trec și prin alte școli. Cîte lucruri nu sînt de învățat!

Dar uite că vine un tractor pe

drum. Dinspre S.M.T. E unul mare, din cele noi, cu roțile din spate cît roata morii. Trebuie să fie Drăgulin... El este. Vine cu mare viteză. Are în spate plugul, cu brăzdarele ridicate. Se duce peste pod, la miriștea de orz.

— Hai cu mine, băiete!

N-am așteptat să-mi spună a doua oară. Cum a oprit, m-am și urcat. Mi-a făcut loc pe aripa roții lîngă el. M-aș fi dus cu Drăgulin pînă la capătul lumii...

Pe drum, a băgat de seamă că nu mi-s boii acasă:

— Ce-i cu tine, băiețică? Azi nu pari prea vorbăreț.

Obișnuiam să-i spun lui Drăgulin tot. Și ce fac, și ce gîndesc. Ca unui frate. Azi nu găseam cuvinte. Și gîndurile mi se învălășeau în minte. Tot el m-a scos din incurcătură:

— Am auzit că vrei să ne părăsești...

Mă gîndesc de unde o fi aflat Drăgulin. Doar n-o fi știind să ghicească gîndurile oamenilor! A adăugat după un răstimp, privind înainte, peste volanul tractorului:

— Mi-a spus tovarășa dirigintă a ta că ai să pleci să dai examen la o școală.

— Aș vrea să plec în lume, nene Drăguline! — am răspuns cu întîrziere.

— În lume? — s-a mirat el, rîzînd zgomotos. Și ce crezi tu, măi, c-ai să găsești în lume?... Tăvi întinse, cu toate bunătățile de-a gata?... Ehe, băiețică! lumea asta mare începe chiar de-aici, din satul tău...

Am oftat ca un moșneag, cu ani grei în spate. Dar n-am spus nimic. Și Drăgulin a reluat vorba, după ce a oprit tractorul în marginea miriștei de orz:

— Știu eu care este oful tău. Ti-ar plăcea să te duci la o școală și nu știi la care...

Tac și privesc tractorul. Îmi place cum îl conduce Drăgulin. Cum făcăne ca ceasul, pe șosea. Cum răspunde cuminte, la toate comenzile. Și cum se coboară

brăzdarele, gata să-și înfigă fiarele lucioase în pămîntul reavăn.

— Uite, am să-ți dau un sfat, dacă nu te superi, a continuat Drăgulin, punînd o mină pe umărul meu.

Atunci am tresărit și l-am privit drept în ochi. Voiam să știu sfatul lui. Doar nu degeaba era el primul comunist din sat.

— Ai să te duci la o școală. Foarte bine... O școală care este și medie, și tehnică... Și nu prea departe. Tocmai colea, la gară... Și de-acolo poți să ieși un bun mecanic de tractoare. Pe urmă, dacă ai rîvnă la învățătură, poți să ajungi și inginer... Așa că eu așa zic: la școala asta să te duci, să dai examen. Chiar eu am să te duc. Și pînă la toamnă te iau la noi, la S.M.T.... Am să vorbesc eu cu maică-ta. Nu-ți strică să-nveți și de la noi cîte ceva. Ai? Ce zici?

Pe semne că Drăgulin a văzut cum înflorește pe fața mea un zîmbet. Că a adăugat:

— Nu trebuie să-mi dai răspunsul acuma... Mai gîndește-te... Te dai jos, colo, la umbra salcîmilor și chibzuiești... Eu am să trag cîteva brazde pînă atunci...

Dacă ar fi fost altcineva decît Drăgulin, aș fi răspuns tot atunci ori da, ori ba. Dar sfatul lui Drăgulin îmi dădea totdeauna de gîndit. Măcar că știai de la bun început că nu se putea mai bine decît spunea el.

Așa că am coborît de pe tractor și m-am tolănit la umbra salcîmilor. Drăgulin a pornit să brăzdeze miriștea. În urma lui, pămîntul se iveau negru, proaspăt și aburînd. Noaptea trecută ploause — ploaie grasă și repezită de vară. Și pămîntul mirosea a sevă și ierburi de tot felul... E una din acele zile de vară care îți umplu sufletul cu o dulceață și un dor care te fac să stai nemîșcat, privind la iarbă și la frunze. Îmi vine să-mbrățișez totul. Salcîmii, cu umbra lor ade-

mitoare... Miriștea înmiresmată... Zarea cu depărtările tremurătoare... Și pe Drăgulin, cu tractorul lui năzdrăvan...

Cînd s-a întors pe tarlaua întinsă, cu alte brazde lucitoare alergînd după el, gîndurile mele se aleseseră. I-am ieșit înainte. Și

zîmbetul meu l-a oprit. Mi-a înțins mina.

Urcînd pe roata cea mare de cauciuc a tractorului, am simțit că din clipa aceea copilăria mea se sfîrșise...

M. C. DELASABAR

prof. Ștefan Sevaste:

Portret de țărancă

TIRNĂVENI

Ca și în anii precedenți, ne scrie tov. **Gheorghe Bot**, directorul adjunct al Școlii medii nr. 2 din Tirnăveni. La această școală se acordă o deosebită atenție problemei colaborării cu familia. Încă din primele zile ale anului, fiecare diriginte a ținut adunările cu părinții pe clase și s-au ales comitetele de părinți ale claselor.

Recent a avut loc și ședința plenară cu părinții pe școală. Cu prilejul acesteia, președintele comitetului de părinți pe școală a prezentat o dare de seamă asupra activității desfășurate în anul trecut, arătând care a fost contribuția părinților la asigurarea școlarizării tuturor copiilor, la menținerea unei frecvențe regulate, la rezolvarea unor probleme educative, la desfășurarea activității extrașcolare etc. În continuare a luat cuvântul directorul școlii, care a vorbit părinților despre necesitatea întăririi legăturilor dintre școală și familie. S-au prezentat apoi două filme cu caracter educativ: „Nu l-am învățat nimic rău” și „ $3 \times 3 = ?$ ”, care au fost urmate de interesante discuții.

TURNU MĂGURELE

Zilele acestea, ne informează profesorul **Bogdan Atanasie**, la Școala medie din Turnu Măgurele au sosit, de la Arhiva Națională de Filme, o serie de filme didactice menite să contribuie la întărirea caracterului intuitiv al lecțiilor. Aceste filme au fost vizionate de peste 1200 de elevi. De exemplu, elevii claselor a VIII-a au vizionat câteva filme care i-au ajutat să-și adâncească cunoștințele de științe naturale. Elevii claselor a XI-a au înțeles mai bine cunoștințele din capitolul „Oscilații și unde” vizionând un film didactic cu acest titlu, iar cei din clasele a IX-a și a XI-a au dobândit o serie de cunoștințe noi de chimie vizionând filmul „Gazele naturale”.

ORADEA

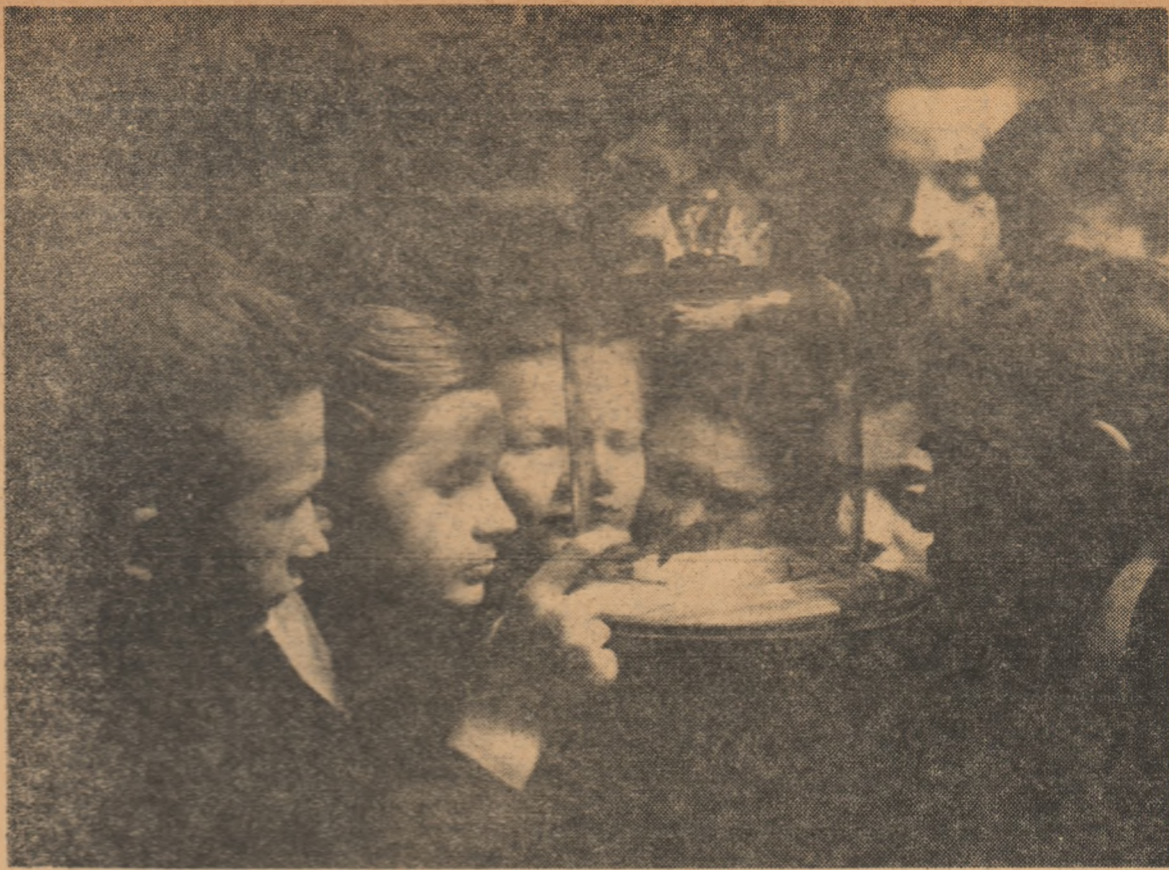
Odată cu începerea cursurilor, ne comunică tovarăsa **Cecilia Nedelcu**, la Oradea și-a reluat activitatea și Casa pionierilor din localitate. Sute de pionieri își îndreaptă zilnic pașii spre această casă, care organizează pentru ei numeroase acțiuni interesante și atractive.

Pentru ca pionierii și elevii să poată cunoaște mai bine aceste acțiuni a avut loc recent tradiționala „Săptămână a porților deschise”, în care cercurile Casei pionierilor au fost vizitate de nenumărați copii. De o deosebită popularitate se bucură în rîndurile lor cercurile micilor naturaliști, ca și cele de aer și navo-modele. Pionierii lucrează cu plăcere și la cercul de pictură sau la cel de foto. O expoziție a realizărilor dobândite de membrii acestor cercuri demonstrează cât au progresat în ultimul timp micii desenatori și micii fotografi. Realizări frumoase a înregistrat și cercul de croitorie, frecventat de pioniere. Acestea au confecționat numeroase obiecte — păpuși, diferite cusături etc. — care s-au bucurat de succes la expoziția organizată în vara aceasta la Palatul pionierilor din Capitală în cinstea celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre.

SEATINA

La cercul literar de la Școala medie „Tudor Vladimirescu” din Slatina, ne informează profesorul **Gheorghe Ungureanu**, se desfășoară o activitate bogată. Recent, cercul a organizat o seară literară la șantierul Uzinei de aluminiu din localitate. Cu acest prilej s-au citit poezii și reportaje dedicate muncii entuziaste a constructorilor uzinei.

Sub îndrumarea profesorilor de literatură, membrii cercului pregătesc în prezent materialul necesar alcătuirii unei reviste literare în care vor fi publicate creații originale ale elevilor, precum și recenzii, referate etc.

Experiene în laborator

Conținutul educativ al lecției

(Urmare din pag. 1)

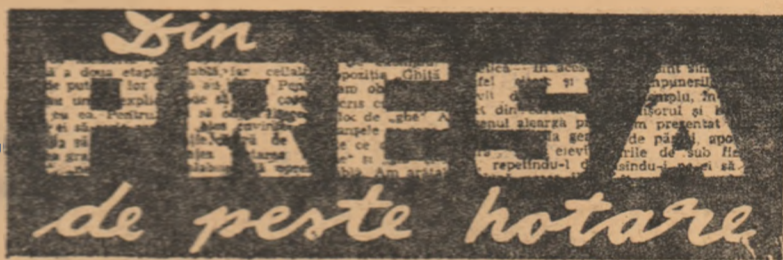
povestea simplă care pune în evidență problema bine-rau etc. o discuție ulterioară având drept rol de a impune intențiile educative prin raportarea ideilor pildei la propria lor esență. În clasă a XI-a se impune să se adreseze atât sensibilității afective cit și argumentelor care decurg din analiza logică a problemelor. Utilizarea simultană a acestei duble forme asigură cimentarea sentimentelor pe temelii trainice ale raționamentului.

Dar vorbind despre particularitățile clasei nu ne gândim numai la vîrstă, ci la întreg ansamblul de trăsături caracteristice colectivului cu care lucrăm. Acesta vor determina în bună parte atât alegerea elementelor pe care punem accentul în desfășurarea lecției, ponderea și echilibrarea lor, cit și alegerea procedeelor utilizate pentru obținerea efectului educativ.

O exigență generală privește, de asemenea, firescul integrării elementelor educative în ansamblul lecției. Se mai practică, pe alocuri, un anumit sistem de „actuali-

zare” înțelesă nu ca o raportare firească la contemporaneitate, decurgind de la sine din problematica lecției, ci ca un adaos formal, mecanic și inutil la cunoștințele predate. Singulare și „lipite” de lecție, astfel de „actualizări” sună fals în partitura ei. Fără să aibă răsunet în receptivitatea copiilor ele rămîn lipsite de efect. I se cere profesorului, în consecință, ca — fie că se referă la probleme ale actualității, fie că utilizează alte elemente ale lecției în vederea atingerii anumitor țeluri educative — să manifeste toată grija pentru autenticitatea și firescul lor, pentru că numai astfel vor avea putere de convingere.

Lecția cuprinde, în cadrul activității școlare, spațiul cel mai mare de timp în care profesorul se află în contact cu elevii săi. Tocmai de aceea ea este și principalul teren al muncii educative. Cu atât mai mult, deci, este necesar să acordăm o deosebită atenție utilizării judicioase, eficiente a numeroaselor și diverselor posibilități pe care aceasta ni le pune la dispoziție pentru formarea profilului moral al viitorilor cetățeni ai patriei.

- Recent a avut loc în Mexic o conferință pedagogică internațională, organizată de Academia mexicană de educație în colaborare cu Liga internațională de învățămînt, educație și cultura poporului. Au fost dezbătute următoarele teme: dreptul la învățătură, problemele educației în America, deosebi în America Latină, reforma școlară în Mexic.

- În cursul verii care a trecut s-a desfășurat la Paris cel de al VII-lea congres al Uniunii internaționale pentru libertatea învățămîntului. Principala problemă dezbătută în cadrul congresului a fost democratizarea școlii.

- Institutul internațional de planificare a educației a organizat nu de mult un seminar pentru specialiștii din America Latină. La lucrările seminarului, care au durat timp de 3 săptămîni, au fost analizate etapele planificării activității educative.

Cu începere din acest an școlar, elevii unor școli experimentale din 5 regiuni ale

Angliei studiază de la vîrstă de 8 ani o limbă străină, în general limba franceză. Se pune accentul mai ales pe învățămîntul oral, făcîndu-se în același timp apel la o serie de mijloace audio-vizuale.

- În cantonul Argovia (Elveția) s-au organizat, pentru absolvenții învățămîntului obligatoriu de 8 ani, școli profesionale care funcționează cu un an de curs facultativ. Programa școlară prevede următoarele obiecte de curs: informație profesională, limba maternă, aritmetică, economie, geografie, instrucția civică, științele naturale, desen, muzică, sport, economie domestică (pentru fete) și lucrări de atelier (pentru băieți).

- Pe lângă reședința prezidențială din Simla (India) s-a organizat un institut central pentru perfecționarea pedagogilor, în cadrul căruia se organizează cursuri de vară, conferințe de specialitate și seminarii de studii postuniversitare. Această instituție servește deopotrivă drept casă de creație pentru educatori și cerce-

tători, punînd la dispoziția acestora mijloace de cercetare și documentația necesară activității lor științifice.

- Pentru a îmbunătăți recrutarea elevilor în școlile medii tehnice din R. P. Polonă, pe lângă orientarea ce se dă elevilor în tot cursul ultimului an al școlii generale, va fi efectuată și o verificare a aptitudinilor înaintea examenelor de admitere. Verificarea va fi efectuată de o comisie formată din profesori, medici, psihologi și reprezentanți ai organizațiilor sociale, care, pe baza informațiilor culese, va încuviința alegerea făcută de elevi sau îi va orienta spre altă profesie.

- Educația în spiritul luptei de luptă ale poporului tinde să ocupe un loc tot mai larg în programele școlare din Guineea. În acest scop manualele școlare în pregătire vor cuprinde poeme naționale din secolele al XVIII-lea și al XIX-lea, care povestesc marile fapte ale unor eroi ai luptei poporului pentru eliberare.

Ingrijind peștii din acvariu (la cercul micilor naturaliști de la Palatul pionierilor din Capitală)